

AUGUSTIN

Zpravodaj farnosti svatého Augustina v Brně

únor 2022

V neděli 30. 1. na konci mše svaté o. Josef poblahopřál Ludmile Fialové k 75. narozeninám a poděkoval jí za více než 30leté vedení dětského chrámového sboru. Novými vedoucími jsou Marie Vichrová a Anna Horníková. *foto: Vít Horník*

Synodní skupinky v akci

Od listopadového přihlašování do synodních skupin už nějaká ta chvíle utekla... a jak to s činností synodních skupin vypadá teď? Některé skupinky svou činnost zahájily ještě před vánočními svátky, jiné si počkaly na nový rok a možná díky tomu získaly ještě pár nových členů, kteří se přidávali ještě v průběhu ledna. Celkově se v naší farnosti přihlásilo 86 farníků a jejich přátel, z toho 56 žen a 30 mužů. Setkání jed-

notlivých skupinek, kterých se při naší farnosti vytvořilo 10, probíhají do konce února. Sestavování vycházelo jednak z přání jednotlivců (a skupin), jednak z možnosti promíchat se také mezigeneračně, a tak se více mezi sebou poznávat. Každá skupinka má svého moderátora z řad přihlášených, který přijal výzvu k seznání svého týmu a k pomoci s organizací setkávání, která probíhají převážně v prostorách fary, v některých případech i u někoho doma. První setkání mělo za cíl se navzájem poznat, představit se, vyjádřit svou motivaci k zapojení do synody a následně upřesnit témata a otázky, ke kterým se pak ubírají druhá, třetí (případně další) setkání. Každá skupina je specifická jak svým složením, tak svými tématy a nechybí v nich prostor pro modlitbu.

Setkání jedné ze synodních skupinek

Marie Vichrová

Slovo úvodem

Před kostelem Nanebevzetí Panny Marie na Jezuitské ulici stojí – pro mne poněkud statická – socha ctihodného pátera Martina Středy. Jako Brňané využijeme mocné přímluvy tohoto muže modlitby i muže akce dodávajícího důvěru a povzbuzení obráncům města. Proces blahořečení se po stovkách let rozběhl! K modlitbě zvu srdečně všechny, zejména muže a ženy nesoucí jméno Martin, Martina. Každý 26. den v měsíci po mši ve 12.15 lze sejít k jeho rakvi.

Děkuje

o. Martin Holík

martinstreda.cz/modlitba-nova

Všemohoucí Bože, ty chceš, aby člověk spolupracoval na tvém díle stvoření a vykoupení: povoláváš si ke své službě muže a ženy ze všech národů. Vyvolil sis svého služebníka Martina, aby tě oslavil milující čistotou, otcovskou starostlivostí o své bližní, příkladnou láskou a podivuhodnou odvahou pro zájmy vlasti.

Pokud jsi mu již dal plnou účast na své radosti, dovol, abychom se na jeho přímluvu obrátili k tobě se svými prosbami. Dej nám, abychom zůstali až do smrti věrní tobě a tvé církvi; dopřej nám pravou horlivost pro spásu duší a nezištnou obětavost tam, kde jde o Kristovo království. Zahrň nás milostí a silou, abychom účinně a vnitřně přispívali k prohloubení a rozšíření daru víry v našem národě.

S důvěrou ve tvou dobrotu a milosrdenství vkládáme nyní, Bože, do přímluvy otce Martina Středy tuto prosbu: (zde ji pomysli či vyslov), abys jejím vyslyšením oslavil svého věrného služebníka, a bude-li to k naší spáse, ozdobil ho úctou oltáře. Odvažujeme se prosit o záležitost, která nás přesahuje. Vybízí nás k tomu i sám tvůj Syn: „Budete-li za cokoli prosit ve jménu mém, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu.“

Otče náš.

Zdravas Maria.

Sláva Otci.

Stalo se

Ve čtvrtek 6. ledna zazněl po mši svaté Tříkrálový koncert Cyrilometodějského gymnázia a střední odborné školy pedagogické.

~

V neděli 9. ledna se uskutečnil vánoční koncert vokální skupiny DNA (Dej nám akord), jehož výtěžek byl věnován na tříkrálovou sbírku.

~

20 mužů se přihlásilo do výzvy Exodus 90, která začala 17. ledna a trvá 90 dní.

~

Od 18. do 25. ledna jsme prožili týden modliteb za jednotu křesťanů, který spojuje křesťany z celého světa. Letošním výběrem motta byla pověřena Rada církví Blízkého východu se sídlem v libanonském Bejrútu: „Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli jsme se mu poklonit.“ (Mt 2,2)

~

Sbírka u betléma (černoušek) určena na adopci na dálku vynesla 16 835 Kč.

Pokřtěna byla:

23. 1. Adéla Nela Lederová

Zesnuli:

11. 1. Jindřiška Siničáková (*1936)

16. 1. Hana Kladivová (*1931)

21. 1. Marie Plšková (*1938)

21. 1. Lubomír Weigel (*1940)

Zaznělo v kázání

Pokud nechceme být poloviční křesťané, musíme Krista milovat i z naší strany. *o. Josef Novotný*

Budme spokojeni s tím, co máme. A budme vděční za Hospodinovu pomoc. *o. Josef Novotný*

Evangeliem je Ježíš sám. On je tím Božím královstvím, které se přiblížilo k člověku, do kterého nyní můžeme vstoupit, tím že Ježíše následujeme, tím že přijímáme Jeho slovo, tím že se necháváme Jím oslovit. Nikdo jiný nás nemůže povolát do Božího království a nikdo jiný než my sami také nemůže odpovědět. *o. Pavel Römer*

Vodu ve víno Ježíš proměnil i díky poslušnosti služebníků.

o. Josef Novotný =ad=

Knižní dárek všem farníkům

V průběhu celého měsíce února můžete získat zdarma autobiografickou knihu Bouda, která krmí milion dětí. Je k odebrání vzadu na stolečku v kostele. Kniha velice poutavým příběhem vypráví původ a rozvoj celosvětového hnutí Mary's Meals. Seznámí Vás s inspirativními lidmi a jejich jedinečnými životními příběhy, které pomohly tomuto dílu růst. Je plná malých skutků lásky, bez kterých by to nebylo možné. Naše farnost je domovským zázemím české pobočky Mary's Meals, což vnímáme jako velký duchovní dar, za který jsme vděční.

Lucy Nečaslová, spoluzakladatelka české pobočky Mary's Meals

Úryvek z knihy:

Někomu možná připadá zvláštní, snad i hloupé ponechat ústředí celosvětově

působící organizace v téhle naklánějící se a dlouhým užíváním opotřebované boudě kdesi v odlehle části Skotska. Být pod touhle střechou mně ale pomáhá nezapomenout na to, jak a proč jsem s touhle prací začal.

Magnus MacFarlane-Barrow, autor knihy a zakladatel celosvětového hnutí Mary's Meals

Okénko do minulosti

Situace ve farnosti po únoru 1948

Pro vykonstruovaný trestný čin zpronevěry byl odsouzen na dva roky duchovní správce farnosti P. Karel Fanfrdla. Po propuštění zůstal pod stálým dohledem Státní bezpečnosti. Do kontaktu s StB přišel také P. Josef Gabriel. Přečetl totiž komunisty zakázaný pastýřský list „V hodině velké zkoušky“. Po potyčce v zákristii s příslušníkem SNB byl vyslychán a nakonec propuštěn.

Rodiče dětí, které byly přihlášeny do náboženství, byli voláni do školy a vybízeni, aby děti z náboženství odhlásili. Tyto děti byly vystaveny posměchu ze strany dětí i vyučujících.

Postupně zestátněny byly obě církevní školy. Se sestrami dívčího řádového gymnázia byl rozvázán pracovní poměr, studentky rozmístěny do jiných škol. Veškeré vybavení gymnázia propadlo státu. Budova biskupského gymnázia byla přidělena velitelství školy SNB. Profesorský sbor byl rozpuštěn, komunita jezuitů násilně zlikvidována v noci ze 13. na 14. dubna 1950. Později zde byla umístěna Vojenská škola Jana Žižky, poté Stavební fakulta VUT.

Pro nátlak ze strany úřadů s cílem získat budovu na č. 65 se sestry s dětmi odstěhovaly do zrušeného poutního domu na Velehradě-Stojanově a do Fiipova u Rumburku. Do roku 1958 budovu používala vojenská správa jako ubytovnu.

V ranních hodinách 28. září 1948 byl zabrán klášter sester těšitelek na Heinrichově ulici. Sestry byly převezeny do

Rajhradu. Zrušena a zabráná byla také Sušilova kolej.

Perzekuce věřících

Paní Marie Hanáčková pro svůj „buržoazní původ“ – strýc byl majitelem továrny, téměř neodmaturovala. Rodinnou tragédií se stala neobjasněná smrt bratra – pitva prokázala úder tupým předmětem do hlavy.

Tatínek paní Marie Šulákové-Štrosové vlastnil velkoobchod s čajem a kávou. Živnost mu byla po únoru 1948 odňata. Mamince, už těžce nemocné, vzali důchod. Často neměli ani na chleba.

Pan Josef Šumbera nedostal u maturity vyznamenání, ačkoliv měl jen jednu dvojku. Všude jej provázel posudek „nespolehlivého“ a „syna kulaka“.

Otec paní Marie Široké vlastnil výrobu léků. Znárodněním byla přiřazena ke státnímu podniku Špofa. Její rodina a všichni ti, kteří nevlastnili stranický průkaz, byli sledováni tzv. desítkáři. Každý z nich měl „na starosti“ deset lidí, které sledoval a podával o nich hlášení.

Dědeček paní Zuzany Konečné-Havelkové byl majitelem továrny na papír. Zestátněna byla v roce 1948. Tatínek, lékař, poté co pomáhal lidem přes hranice do Rakouska, byl zatčen a odsouzen na 12 let, veškerý majetek byl rodině zabaven.

Do pohraničí byli režimem přemístěni lidé označení jako nespolehliví, další vystěhováni na venkov.

(Srov. Svatý Augustin...) s. Stanislava

O mezích darwinismu – rozhovor s prof. Jiřím Váchou

Jedním z našich farníků je i prof. Jiří Vácha, který je lékařem, přírodovědcem a filozofem. V roce 2020 byla vydána jeho kniha s názvem *Meze Darwinismu*, která je v odborných kruzích ceněná a již v listopadu 2021 byla vydána v druhém dotisku.

Rozhovor s prof. Jiřím Váchou začal mou zmínkou o tom, že se o červeném víně říká, že je zdravé na krvinky, na což jsem dostala tuto odpověď:

Lépe věřit faktům než tomu, co se říká. Takto se například dřív věřilo tomu, že špenát obsahuje železo. Následně se však zjistilo, že tato informace pochází z jediné neověřené zprávy.

Studoval jste lékařství a biologii, během své praxe jste pracoval na Akademii věd a potom na lékařské fakultě...

Ano, můj životopis je uveden mimo jiné na zadní straně knihy, kterou jsem napsal. Za komunismu bych učit nemohl, proto jsem pracoval na Akademii věd. Na lékařskou fakultu jsem nastoupil až po převratu.

Zabýval jste se patofyziologií. Co to je?

Zjednodušeně řečeno je to výzkum „mechanismů“ nemocí. Právě poznatky ze své výzkumné práce na Ústavu patologické fyziologie a hlavně z 25 let práce v Biofyzikálním ústavu Akademie věd jsem při psaní knihy o Darwinismu využil.

Co je vlastně Darwinismus a proč vzbuzuje takové emoce?

Darwinismus je dnes hlavní směr v evoluční biologii, dle kterého je přirozený výběr jedinou usměrněnou tvůrčí silou v evoluci. Je to biologie vytvořená teorie s významným filozofickým dopadem. Týká se to naší podstaty, chce vysvětlit člověka. Pokud by tato teorie byla pravdivá, změnilo by to zcela pohled na člověka – byli bychom „jenom trávou, která vadne“, a veškeré naše bytí a náš pokrok by byly určovány hrou náhody.

Chápu to správně, že popíráte evoluci?

Ne. Nikdo rozumný dnes samozřejmě nepopírá ani evoluci, ani důležitý vliv přírodního výběru. To by mohl udělat jedině někdo bez základních znalostí

Jaké jsou ty biologické meze?

Postupem času bylo vědeckou metodou zjištěno, že existují i další hybné síly evoluce a není proto možné, aby bylo vše určováno přirozeným výběrem. S těmito zjištěními přišly postupně neutrální teorie (tzv. neutralismus), evoluce individuálního vývoje (tzv. evo-devo), strukturalismus a epigenetika. Když se tyto směry začaly objevovat, bylo to pro darwinismus jako facka. I kdyby však tyto směry byly brány jako doplnění darwinismu, všechny

biologie. Knihou chci ovšem sdělit, že darwinismus není jedinou, vyčerpávající teorií o evoluci, i když se tak tváří.

Přicházíte tedy s novou teorií o vzniku života?

Ne, kniha, kterou jsem napsal, nemá za cíl vysvětlit vznik života. Je to práce, která má pomoci odstranit překážky, a to zejména při vnímání evoluce ve vztahu k Bohu, a to jak křesťanům, tak věřícím z jiných náboženství nebo i teistickým filozofům. Vnímám darwinismus jako takový kámen, o který věřící nebo i jen teističtí vědci neustále škobrtají. Ignorovat tento kámen nelze, proto někteří zvolili ten přístup, že se s ním smiřují a podřizují se mu. Takový přístup je však podle mého názoru zbytečný, neboť není důvod, proč si před darwinismem s odpuštěním „sedat na zadek“ a proč se tomu kameni, o který neustále škobrtáme, nepostavit čelem.

Obhajujete svou práci víru a stvoření světa jediným Bohem?

V žádném případě se nejedná o apologetickou práci. Ve své knize jsem nepopsal žádný důkaz Boží existence, na to ostatně nejsem ani dostatečně vzdělán a teologickou práci bych napsat nemohl. Knihou se opravdu pouze snažím odstranit překážky, které by darwinismus mohl někomu postavit do cesty. Kniha má dle svého názvu určit darwinismu jeho meze. Nic víc. Nic míň.

Jaké jsou podle Vás meze této teorie o vzniku života?

Tyto meze jsou v zásadě dvě, čemuž odpovídá i členění knihy. V první polovině knihy se věnuji mezím biologickým a v druhé části knihy těm filozofickým.

tyto shodně s darwinismem nijak nezohledňují schopnost prožívat. Právě prožitek je ovšem základním znakem života a biolog nemá právo pouze pomocí biologických instrumentů formulovat filozofickou teorii o jeho vzniku.

Tím je dána ta filozofická mez?

Ano. Biologie je definována jako pohled z venku. Pro biologa je významné pouze to, co může pozorovat a nějakým způsobem měřit. Z tohoto důvodu není předmětem biologie prožívání. O prožitku nenajdete v učebnici biologie zmínku, protože ten známe jen z vlastní zkušenosti. Zvenku jej pozorovat a měřit nelze. Druhá část knihy je tedy filozofická.

Chceme-li živým bytostem rozumět vcelku, jak si to darwinismus vyhrazuje, musíme vzít v potaz i tu prožitkovou stránku.

Jak se to mohlo stát, že se tento aspekt z vědy vytratil?

Jsem přesvědčen a ve své knize o tom také píš, že se jedná o pozůstatek ze 17. století. Tehdy Descartes oddělil věc myslící (lidského ducha) od věcí rozsažných neboli měřitelných (zvířat, lidského těla a všeho ostatního). Věda se dále zabývala a zabývá těmi věcmi rozsažnými neboli měřitelnými. Nejspíše by se to nelíbilo ani Descartovi, jehož představě by odpovídal i souběžný vývoj vědy o věcech týkajících se ducha či mysli, které nejsou měřitelné. Tento vývoj však, dalo by se říci, zakrněl. S tím nic neuděláme, ale můžeme říci, že věnovat se pouze měřitelným věcem není všechno.

Děkuji Vám za rozhovor.

=gk=

Farní diář

27. 2. Karneval pro děti v 10.15 hod.
(pokud to situace dovolí)
27. 2. Stiga cup
2. 3. Popeleční středa, mše sv.: 8.00
(školní), 18.00 a 19.30 hod.

Pro aktuální informace sledujte
farní stránky: www.augustinbrno.cz

Modlitba za brněnskou diecézi

Všemohoucí Bože,
děkujeme ti za všechny dary a milosti,
kterými jsi zahrnul nás
i předcházející generace naší diecéze.
Prosíme tě, pomáhej nám,
ať v rozdílnosti našich služeb
zůstaneme věrní svému poslání
stávat se uprostřed dnešní společnosti
znamením a darem tvé lásky.
Dej, ať jsme pevně spojeni s Kristem
i navzájem mezi sebou,

aby tě skrze nás ostatní poznávali
jako Otce
a záruku naplnění smyslu života.
Na přimluvu Panny Marie, Matky církve,
patronů svatého Petra a Pavla
i všech dalších světic a světců
spojených s brněnskou diecézí
i s celou církví
o to prosíme skrze Krista, našeho Pána.
Amen.

*S církevním schválením Biskupství brněnského
č.j. Ep/1017/2006 ze dne 5.12.2006*

Vybavení a výzdoba našeho kostela: Svícen na věčné světlo

Profesor Vladimír Fischer, architekt našeho kostela, byl také vynikajícím designérem, o čemž svědčí jednotná úprava všech detailů inventáře, jako jsou kropenky, válcová opálová svítidla, svícny, branka na kazatelnu a zrušená chórová přepážka, křížky, monstrance atd. Zvláště působivá je ve dvojici se svícem na paškál jeho lampa věčného světla na členitém podstavci ve tvaru vysokého svícnu. Oba svícny jsou svým důrazem na základní geometrické tvary (kruhy, křížky, hvězdy, obdélníky) sice moderní, ale zároveň připomínají období starověku či klasicismu. Ačkoli není možno říct, zda šlo o autorův záměr, vyskytuje se tu proto také symbolika numerická, zejména čísel 4 (znamení Země, případně čtyř evangelistů) a 8 (znamení spásy, viz níže).

Krátká válcovitá báze nese čtyři delší sloupky, na nichž jsou upevněny do protilehlých stran dva páry mosazných kruhů

se starobylými christologickými symboly, které zároveň jako svorníky drží pohromadě celou sloupkovou část stojanu. Kruh v mnoha kulturách symbolizuje dokonalost, hojnost, tvar Slunce, světlo a rovněž božství.

Jedním ze symbolů vepsaných do kruhů jsou řecká písmena alfa a omega (ΑΩ) znamenající počátek a konec. Můžeme je vyložit jako odkaz na Boha samotného, počátek a konec stvoření nebo počátek a konec života člověka. Najdeme tu ojedinělou stylizaci: omega je nad alfou – tvoří další neúplný vnitřní kruh, který přechází v příčné rameno křížku uvnitř alfy. Fischer se při tvorbě detailů svícnu viditelně inspiroval různými tvary historických astrolábů.

Na stejném svícnu najdeme také další dvojici archaických symbolů univerza – opět kruh, který nemá počátek a konec, tentokrát rozdělený na osm stejných částí. Uvnitř je vepsaný kříž s christogramem, tj. dvěma řeckými počátečními písmeny Kristova jména XP (chí a rhó), což zároveň tvoří osmicípou hvězdu, spojovanou s Pannou Marií. Ve významu hvězdy či Slunce se stejné znamení hojně objevuje rovněž na zlatém podkladě obrazu Nejsvětějšího Srdce Páně od Petra Pištělky. V křesťanské kultuře znamená „osmička“ vzkříšení, a to v mnoha významech. Osmý den je dnem Kristova zmrtvýchvstání (den po hebrejském sedmém dni, tedy po sobotu). Označit ho

jako „osmý den“ a ne jako „první den“, jak by tomu v židovském týdnu mělo být, znamená: Kristovým zmrtvýchvstáním se událo něco zcela nového (podrobněji viz J. P. Hernandez, Živé kameny. In: O křesťanské výtvarné kultuře. Brno 2006, s. 133–162.).

Nahoře nad kruhovou destičkou, která zakončuje čtyři delší sloupky stojanu, je na dalším krátkém sloupku upevněna miska na věčné světlo. Tvůrce ji ovšem nechal vložit do zvláštního „košíku“, připomínajícího zemské souřadnice. Tvoří jej tři kovové kruhy, z nichž dva, kolmo k sobě postavené, znázorňují poledníky, třetí rovnoběžku. Miska, dutá část koule ve spodní části, je připevněna k rovnoběžce.

Symbolika vesmíru, Země a jejich tvůrce se opakuje i na dalších částech stojanu. Kruhy souřadnic jsou nahoře spojeny menší mosaznou koulí, na níž je připevněn obdélník rozdělený křížem na čtyři čtverce. Připomíná standartu, ale také zároveň otevřenou knihu, což je atribut sv. Cyrila a Metoděje. Vertikální břevno vepsaného kříže je ještě prodlouženo a spočívá na něm další křížek. Také zde se objevuje symbol počátku a konce (ΑΩ). Na levé straně svislé přímkou, která tvoří vertikální břevno, je vepsána alfa, na pravé omega a nahoře k nim přiléhá písmeno rhó (Ρ). Patrně jde o další z mnoha tvarových variant christogramu.

Jana Osolobě

